

ДО
Г-Н НЕНО ДИМОВ
МИНИСТЪР
НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

София, 08.02.2019 г.

ОТНОСНО: Становище по проект на ЗИД на Закона за биологичното разнообразие, публикуван за обществено обсъждане.

Уважаеми министър Димов,

От името на група неправителствени организации и мрежи, които представляват над 120 граждански организации от цялата страна, се обръщаме към Вас във връзка с публикувания за обществено обсъждане проект на ЗИД на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

В закона се предвижда създаването на Национален консултативен съвет за мрежата Натура 2000 към министъра на околната среда и водите и Комитети на заинтересованите страни към регионалните органи за управление на защитените зони.

Формулировката на текстовете на § 24, чл. 116а, ал. 2 и § 25, чл. 117а, ал. 2 борави с несъществуващи в правния мир понятия; не включва важни елементи от структурирането на такива органи и предпоставя субективно тълкуване, което би рефлектирало върху работата и ефективността на съветите и комитетите.

На първо място, не са определени точният брой хора в съветите и комитетите квотите за всяка една от институциите и организациите в тях. Поради това съществува риск да бъде нарушен принципът за равнопоставена представителност на различните заинтересовани страни в тези органи. Това би делегитимирало решенията на съветите и комитетите като консултативни органи, чиято цел е да съберат и отразят различните гледни точки.

На второ място, текстовете в ЗИД на ЗБР не обясняват по ясен и категоричен начин какви неправителствени организации биха могли да се включват в съветите и комитетите и по какви критерии. В параграфи § 24, чл. 116а, ал. 2 и § 25, чл. 117а, ал. 2 се говори за „национални неправителствени природозащитни организации“ – за участие в Националния консултативен съвет, респективно за „регионални неправителствени природозащитни организации“ – за включване в Комитетите на заинтересованите страни. Подобни дефиниции ограничават кръга на организациите, които могат да участват в процеса на вземане на решение, като поставят неотнормирани към сферата критерии - „национален мащаб“ или изискване за наличие на членска маса.

Изричното въвеждане на изискване за „представителност“ чрез наличие на определен брой членове е характерно за други сфери, в които това условие има за цел пряко включване на целевата група, към която се отнася политиката (напр. хората с увреждания, младежки организации и пр.). За екологичните теми това е необосновано

ограничение, което води до неравнопоставено третиране и изключване на други организации с идеални цели.

Освен това Законът за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) борави с термина „юридически лица с нестопанска цел“ (ЮЛНЦ) за осъществяване на дейност в обществена или частна полза. Не съществуват понятия „национална неправителствена организация“ и/или „регионална неправителствена организация“. Липсва легална дефиниция за такива и в ЗЮЛНЦ, който е водещ закон за ЮЛНЦ. Използването на тези нелегитимни понятия е предпоставка за дискриминиране на природозащитни ЮЛНЦ в съветите и комитетите, за недопускането им до членство в тези органи и най-вече за включването на организации без експертиза и опит в темата.

Ето защо предлагаме:

1. В §24, чл. 116а, ал. 2 изрично да се посочи броят на лицата, които ще представляват институциите и организациите в Националния консултативен съвет и как те ще бъдат разпределени по квоти.
2. В §24, чл. 116а, ал. 2 да се добавят критерии за включване на ЮЛНЦ и да бъде редактиран както следва:

„Съставът на Националния консултативен съвет за мрежата Натура 2000 се определя със заповед на министъра на околната среда и водите, като в него с равна квота се включват представители на централните, регионалните и местни органи на изпълнителната власт, имащи отношение към управление на територии и акватории в Натура 2000, представители на заинтересовани юридически лица с нестопанска цел в обществена полза и представители на академичните и научни организации. Юридическите лица с нестопанска цел трябва да са регистрирани за осъществяване на дейност в обществена полза, да са работили най-малко 5 години в областта на природозащитата, да са с реализирани конкретни инициативи в тази сфера, доказан експертен опит в изследване и опазване на биоразнообразието и защитените територии и да са подали до министъра на околната среда и водите формуляр за участие по образец, утвърден от него. Когато на критериите за членство отговарят повече организации, същите участват в заседанията на съвета на ротационен принцип за срок от 1 година. Участието им се определя чрез публичен жребий от Министерството на околната среда и водите.“

3. В §24, чл. 116а, ал. 3 да се направи следната редакция:

„(3) Организацията и дейността на Националния консултативен съвет за мрежата Натура 2000 се уреждат с правилник, утвърден от министъра на околната среда и водите“.

4. В §25, чл.117а, ал. 2 изрично да се посочи броят на лицата, които ще представляват институциите и организациите в Комитетите на заинтересованите страни към регионалните органи за управление на защитените зони и как те ще бъдат разпределени по квоти.
5. В §25, чл. 117а, ал. 2 да се добавят критерии за включване на ЮЛНЦ и да бъде редактиран както следва:

„Директорът на съответната регионална инспекция за околната среда и водите определя със заповед състава на Комитет на заинтересованите страни, като в него с равни квоти се включват представители на централните, регионалните и местни органи на изпълнителната власт, имащи отношение към управление на територии и акватории в Natura 2000, представители на заинтересовани юридически лица с нестопанска цел в обществена полза и представители на академичните и научни организации. Юридическите лица с нестопанска цел трябва да са регистрирани за осъществяване на дейност в обществена полза, да са работили най-малко 5 години в областта на природозащитата, да са с реализирани конкретни инициативи в тази сфера, доказан експертен опит в изследване и опазване на биоразнообразието и защитените територии и да са подали до директора на съответната регионална инспекция за околна среда и водите формуляр за участие по образец, утвърден от него. Когато на критериите за членство отговарят повече организации, същите участват в заседанията на съвета на ротационен принцип за срок от 1 година. Участието им се определя чрез публичен жребий от съответната регионална инспекция за околната среда и водите.“

6. В §25, чл. 117а, ал. 3 да се нанесе редакция както следва:

„(3) Директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите утвърждава правилник за организацията и дейността на Комитета на заинтересованите страни и ръководи работата му.“

7. В § 25, чл. 117а, ал. 4, т. 1 да се нанесе редакция както следва:

„(4) Комитетът на заинтересованите страни:

1. разработва и предлага на директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите за утвърждаване Правилник за организацията и дейността на комитета;“

8. §30, в §1 от Допълнителните разпоредби, т. 3 „Създава се т. 26д“ – да отпадне.

9. § 30, в §1 от Допълнителните разпоредби, т. 4 „Създава се т. 33а“ – да отпадне.

Убедени сме, че запазването на обществения интерес и положителното развитие на обществото ни могат да бъдат гарантирани само и единствено със създаването на правила, които дават възможност за реално и равнопоставено участие и конструктивен диалог между гражданите и институциите. Всяка симулация на граждански диалог води само да разпад на вече постигнати демократични ценности и инструменти и руши принципите на доброто и отворено управление.

С уважение,

Георги Генчев, Програмен и аналитичен център за европейско право
Даниела Божинова, Българско сдружение за насърчаване на гражданската инициатива
Елица Баракова, фондация „Бикоуз в помощ на благотворителността“
Ива Таралешкова, Форум гражданско участие
Илияна Николова, фондация „Работилница за граждански инициативи“

Красимира Величкова, Български дарителски форум
Любомир Василев, фондация „Капитал“
Любомира Колчева, фондация „Екообщност“
Надя Шабани, Български център за нестопанско право
Светла Костадинова, Институт за пазарна икономика
Тома Белев, Асоциация на парковете в България